



Fra Selskabets bibliotek - artikel 7

## Integration af psykologi og teologi i en postmoderne verden

Af: Stud. Psyk. Kristen Simonsen

### Referat af Selskab for Kristne Psykologers Konference 2002 med Dr. Warren Heard, USA.

Det var en meget spændende og inspirerende konference for kristne psykologer og psykologistuderende, der fandt sted d.9. marts i København. Dagens tema handlede om integrationen af kristendom og psykologi i en postmoderne verden, og underviseren var Dr. Warren Heard - en universitets underviser og privat praktiserende psykolog i USA.

Han startede med at introducere tre tilgange til at integrere videnskab med teologi: Avaroes, Thomist og Augustin. En Avaroes tilgang ser sandheden som værende "2-fold": noget kan være sandt i den ene disciplin, mens i den anden disciplin er det falsk. En Thomist tilgang mener, at al sandhed er fra Gud og man tager forskellige kasketter på afhængig af ens rolle i situationen. Dvs. vi har både en psykolog kasket og en kristen kasket. Og ifølge en Augustin tilgang er der to adskilte discipliner, mens integration er helt klart en mulighed. Dette kommer til udtryk f.eks. når man spørger sig selv, hvordan ens tro påvirker ens arbejde i et bestemt videnskabeligt område. Dr. Warren Heard vælger at fokusere på denne Augustine tilgang, når han tænker på integrationen mellem kristendom og psykologi.

Integrationen mellem kristendom og psykologi har været en langsom proces forklarede Heard. Der er flere begrundelse for dette. For det første er psykologi som fag relativt ungt og har kun eksisteret lidt over et århundrede. For det andet har kristne været meget skeptisk overfor og nogle gange bange for psykologi. Kristne har ifølge Heard været bange for de følgende elementer inden for psykologi: de naturalistiske forklaringer og de deterministiske ideer, de humanistiske og selvaktualiserings teorier, seksualitetens hovedrolle i Freuds teori, det, at den går ind for uansvarlighed, åbenhed omkring følelser og følelser samt intimitet i det hele taget og en autoritetsskift fra præsten til terapeuten. Inden for de sidste 50 år men især inden for de sidste 20 år har der været en voksende interesse for at udforske integrationen imellem psykologi og kristendom. Inden at Heard præsenterede sin eget synsvinkel på integrationen, præsenterede han to eksisterende tilgange til integrationen, nemlig den af Larry Crabb og den af Carter & Narramore. Carter og Narramores modeller vil kun kort blive præsenteret i det næste, hvis I vil vide mere om deres og Larry Crabbs teorier, har de begge skrevet bøger om deres forskellige modeller. Titlerne er præsenteret i rubrikken lige før.

Referatet fortsat af Cand. Psyk. Maria Techow

Carter og Narramore har forsket i forskellige måder at forholde sig til psykologi både fra en verdsligt og en profan synsvinkel. De operer med 4 forskellige modeller.

Against-modellen siger at de to discipliner ikke kan forenes. De taler om hver sit, vi ender med to systemer en verdslig og en profan. Som eksempler på denne model nævnes Freud og Jay Adams.

Of-modellen redegør for:

En psykologisk teologi, Bibelen er en fantastisk bog om psykologi, ikke en bog om forholdet til Gud, her er Fromm er et eksempel. Eller en teologisk psykologi. Autoritetten er den samme i videnskab og religion. Modellen minimerer den religiøse natur og afviser overnaturlighed, men bruger ellers elementer fra religionen.

Referatet fortsat....

Parallell-model siger at Psykologien handler om menneskelig adfærd, kristendommen handler om forholdet til Gud. De løber parallelt men kan ikke blandes sammen. Begreberne svarer til hinanden på hver deres plan: Freuds id oversættes som Paulus' begreb kødets lyst og det gamle menneske - og superego svarer til Gud og samvittighed. Problemet er at de to verdener misforstår hinanden, ikke helt det der er tale om. Fortalere for denne model er bl.a. Allport.

Den kristne udgave af modellen siger at det både skriften og psykologien er vigtige, men de interagerer ikke. De operere i forskellige sfærer, psykologi er videnskabelig, mens kristendommen er personlig eller social.

Integrationsmodellen ( fortalere for denne model er bla.: Heard, Crabb, Collins, Jones and Butman) derimod siger at al sandhed er Guds sandhed. Hvis vi finder sandhed i verden må det nødvendigvis også være Guds sandhed. Al sandhed er Guds sandhed inkl. psykologiske sandheder, fordi psykologiske sandheder er en del af Guds naturlige åbenbaring. Med andre ord, hvis Gud skabte mennesket og hans psyke (objekt for den naturlige åbenbaring), og vi er i stand til at vide noget om menneskets psyke (udforskning af naturlig åbenbaring) betyder det, at det vi ved om Guds sandhed og redskaberne til at forstå dem består af sandhed. Vigtigt at sige, at de to former for åbenbaring ikke ligestilles, der lægges større vægt på den specielle åbenbaring.

Forcen ved denne model er at et studie af både psykologi og teologi vil give os en mere komplet forståelse af menneskets personlighed end blot en psykologisk forståelse alene, fordi Bibelen siger en del om rådgivning, eller det at leve et godt liv, eller skyld, synd, moral, kærlighed....Det kan så diskuteres om der bør integreres i handling på denne viden (dvs. ved bøn, forkyndelse m.m), eller om den integrerede viden ud fra etiske standarder og problemstillinger med indgriben i alliancen, egentlig "bare" ligger som psykologens kristne menneskesyn og grundforståelse af mennesket som et psykologisk væsen. Undertegnede hælder til det sidste, men vil dog som handling benytte sig af henvisningsmuligheder til præster m.m.

Denne problemstilling blev drøftet konstruktivt på konferencen.

Et problem med integrationsmodellen er epistemologien. Vores analyse af sandheden er ikke nødvendigvis den sande.

Denne problemstilling tager Dr. Heard udgangspunkt i, i hans teori om den eskatologisk ("endetids-") orienterede psykologi. Den virkelighed vi oplever kan kun forstås ud fra helhedens kontekst. Det vil sige for at forstå den nutidige virkelighed og den fortidige, må meningen (som kun er delvist åbenbaret endnu) søges i fremtiden, når vi engang vil få alt åbenbaret. Endetiden vil altså åbenbare helheden, der samler alle de enkelte dele vi forsøger at finde mening i. Vi står dog ikke uden nogen fortolkningsnøgle, fordi Kristus (the Christ-event) som person allerede har åbenbaret dele af virkeligheden om fortid, nutid og fremtid. Dermed bliver Kristus-begivenheden det hermeneutiske princip gennem hvilket al historie og således hele virkeligheden kan fortolkes efter. I praksis anvendes teorien ved at forholde dels indhold, dvs. Krist-lighed og dels proces, dvs. det fremtidige håb til psykologien. Teorien lægger også op til at psykologien testes ud fra Bibelen, så det ikke opstår modstridende forståelser af mennesket.

Alt i alt en spændende teori, der fortjener fordybelse og afprøvning, og som kan afklare en del af det komplekse af problemstillinger, vi står i som kristne psykologer.